

דעם רבינ'ס מעשיות

ספורי מעשיות משנים קדמוניות
מרבנו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

המעשה עם הבחינות
בלשון הקודש - ואידיש

מעשה א'
מאבידת בת מלך (1)
גליון 43

קוראים יקרים! - אנו מתחילים שוב, הספר הקדוש 'ספורי מעשיות' שספרה רבנו הקדוש!

את ה'בת מלך', אבל מסירות נפש ללכת עד הסוף, זה יש בעקר "לשני למלכות", שהוא צדיק גדול מאד, ש'רש נ' שמות ישראל (ר"ת שני), "והוא היה מבקשה זמן רב עד שיבסוף מצאה" - ובזכותו נזכה גם אנו למצא אותה.
(ר' לוי יצחק בנדר - לויית חן)

"ועתה מספר רבנו איך בקשה עד שמצאה" - מקדם אומר רבנו שמצאה, ורק לאחר מכן מספר רבנו איך בקשה - וזה התחזקות עצומה, שקודם צריך כל אחד להאמין: שאם מחפשים ומבקשים את הבת מלך' (פנוי לשכינה הקדושה ולפנסת ישראל), בסוף ימצא אותה. ורבנו למד אותנו איך מבקשים אותה, ולכן הרבה עלינו עצות נפלאות של 'תפלה' 'השתוקקות' ו'כסופים', הכל כדי לקרב הגאולה.
(ר' לוי יצחק בנדר - לויית חן)

וזהו שכתב רבנו: "שהלה במדבריות ויערות ושדות" וכו' - כל אלו מרמזים על עבודת השם במסירות נפש, בתפלה והתבודדות וצעקה להשם יתברך, שעל ידי זה זוכה למצא מקום הבת מלך' שנאבדה.
(ר' לוי יצחק בנדר - לויית חן)

השם יתברך יעזרנו, שנזכה למצא ה'בת מלך', ולהחזירה לאביה המלך, ונזכה במהרה בימינו לגאולה השלמה עם משיח צדקנו וכל הצדיקים, אמן.

[רמז: בסוף גימטריא נחמן 148 - שעל ידי הצדיק האמת, שהוא רבנו ז"ל שספר המעשה הקדוש הזה, נזכה "בסוף" למוצאה]

באותו הזמן שהתחיל רבנו ז"ל לעסק בספורי מעשיות, אמר בפרוש בזה הלשון: "הנני אתחיל לספר מעשיות" (איך וועל שוין אנהייבן מעשיות דערציילן). וכונות דבריו היה, כמו שאומר: מאחר שאינו מועיל לכם לשוב אל השם יתברך על ידי התורות והשיחות הקדושות - על-כן הוא מתחיל לעסק בספורי מעשיות. (הקדמה ראשונה ממוהרנ"ת לספורי מעשיות)

ואמר רבנו ז"ל: העולם אומרים: "שספורי מעשיות מסגל לשנה!" - ואני אמרתי: "שעל ידי ספורי מעשיות מעוררין בני אדם משנתם!" (חיי מוהר"ן כה)

מעשה ראשונה היא: 'אבדת בת מלך', רבנו ענה ואמר: "בדרך ספרתי מעשה". בקיץ שנת תקס"ו נסע רבנו לדרך למדוודיבקע וסביבותיה, ושם התחיל לספר מעשה ראשונה שב'ספורי מעשיות'. וכשבא מהדרך - מספר רבי נתן: שהייתי אצלו, וחזר וספר לפנינו אותה המעשה, ואמר: "בדרך ספרתי מעשה" וכו'.

והמעשה הראשונה הזו - היא כהקדמה פללית על כל המעשיות שלאחריה!
(ר' אברהם ב"ר נחמן)

ואמר רבנו: "שכל מי שהיה שמעה, היה לו הרהור תשובה!" - כן הוא בכל דבור של רבנו, שכל השומע דבור מרבנו, הן מפיו הקדוש בחיים חיותו, והן כהיום, השומע דבור שאומרים בשם רבנו, או הלומד ספריו הקדושים - מבטח לו שיהיה לו הרהור תשובה.
(ר' לוי יצחק בנדר - לויית חן)

עמד השני למלכות... והיה מבקשה זמן רב מאד! - הרבה אנשים רוצים לעזר ולעשות ולפעל לחפש

עמד השני למלכות... והיה מבקשה זמן רב מאד! - הרבה אנשים רוצים לעזר ולעשות ולפעל לחפש

ומעשה זו היא בכל אדם ובכל זמן, כי גם בכל אדם ובפרטות, עובר עליו פמטע כל מעשה זו בלה וכו', ואפילו אנשים פשוטים לגמרי והמורעם שאין יודעים בין מינם לשמאלם וכו'. וכל אחד כפי מה שאיזה לעסק בעבודתו, שעל ידי זה עוסק כפיכח לחפש ולבקש השכינה והנסת ישראל להוציאה מהגלות - כמו כן כפיכח השכינה מתגלית אליו וכו', ובאה אליו בסתר, ומגלית לו מקומה ומושבכה, ומה לעשות בשכינה, באופן שיזכה למצאה וכו'. והמעשה בכל זה בעין האמת, בין היטב פמה וכו' צריכין להתחזק בעבודת השם, ואיך ועד היכן צריכין להיות עשוק גדול בעבודת השם, בלי שיעור וערך ומספר, כל אדם ואדם לפי מדרגתו ולפי עליותו ויריותו, ואפילו אם עבר מה שעבר וכו'. ראה והבן והבט על כל פרט ופרט מהמעשה, ותבין רמזים והתעוררות נפלא, פמה צריכין להתחזק לדרש ולחפש ולבקש את עבודת השם תמיד וכו'.

(הקדמה שניה ממוהרנ"ת לספורי מעשיות)

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה א' - מאבדת בת מלך שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

ענה ואמר:

בדרך ספרתי מעשה,

שכל מי שהיה שומעה היה לו הרהור תשובה.

וזו היא:

מעשה במלך אחד, שהיו לו ששה בנים ובת אחת. ואותה הבת היתה חשובה בעיניו מאד, והיה מחבבה ביותר והיה משעשע עמה מאד.

פעם אחת היה מתועד עמה ביחד באיזה יום ונעשה ברגז עליה, ונזרקה מפיו דבור: שה'לא טוב יקח אותך (דער ניט גוטער זאל דיך נעמען).

בלילה הלכה לחדרה, ובבקר לא ידעו היכן היא. והיה אביה מצער מאד והלך לבקשה אנה ואנה.

עמד השני למלכות, מחמת שראה שהמלך מצטער מאד, ובקש, שיתנו לו משרת וסוס ומעות על הוצאות, והלך לבקשה. והיה מבקשה מאד זמן מרבה מאד עד שמצאה.

(ענה מספר איך בקשה עד שמצאה).

והיה הולך אנה ואנה זמן רב ובמדבריות ובשדות וביערים והיה מבקשה זמן רב מאד.

והיה הולך במדבר, וראה שביל אחד מן הצד, והיה מישב עצמו: באשר שאני הולך כל־כף זמן רב במדבר ואיני יכול למצאה, אלך בשביל הזה, אולי אבוא למקום ישוב; והיה הולך זמן רב.

אחר־כך ראה מבצר (שקורין שלאס), וכמה חילות היו עומדים שם סביבו. והמבצר היה נאה ומתקן ומסדר מאד עם החילות, והיה מתירא מפני החילות, פן לא יניחוהו לכנס.

והיה מישב עצמו: אלך ואנסה. והשאיר הסוס והלך להמבצר, והיו מניחים אותו, ולא עכבוהו כלל. והיה הולך מחדר לחדר בלי עכוב, ובא לפלטין אחד וראה, שישב שם המלך בעטרה, וכמה חילות שם וכמה משוררים בכלים לפניו, והיה שם נאה ויפה מאד, והמלך ושום אחד מהם לא שאלוהו כלל.

וראה שם מעדנים ומאכלים טובים, ועמד ואכל והלך ושכב בזוית לראות מה נעשה שם, וראה שהמלך צוה להביא המלכה. והלכו להביא אותה, והיה שם רעש גדול ושמחה גדולה, והמשוררים היו מזמרים

וּמְשׁוֹרְרִים מְאֹד, בְּאֲשֶׁר שֶׁהֵבִיאוּ אֶת הַמְּלָכָה.
וְהַעֲמִידוּ לָהּ כֶּסֶף וְהוֹשִׁיבוּהָ אֶצְלוֹ,
וְהִיא הִיְתָה הַבַּת מֶלֶךְ הַנִּ"ל, וְהוּא (הַיְנוּ הַשְּׁנַי
לְמַלְכוּת) רָאָה וְהִכִּירָהּ.

אַחֲר־כֵּן הִצִּיצָה הַמְּלָכָה וְרָאָתָה אֶחָד,
שֶׁשׁוֹכֵב בְּזוּיִת וְהִכִּירָה אוֹתוֹ. וְעַמְדָה מִכֶּסֶף
וְהִלְכָה לְשֵׁם וְנִגְעָה בּוֹ וְשָׁאַלָה אוֹתוֹ: הֲאֵתָה
מִכִּיר אוֹתִי? וְהִשִּׁיב לָהּ: הֵן, אֲנִי מִכִּיר אוֹתְךָ;
אֵת הִיא הַבַּת מֶלֶךְ שֶׁנֶּאֱבְדָה.

וְשָׁאל אוֹתָהּ: הָאֵיךְ בָּאת לְכָאן? וְהִשִּׁיבָהּ:
בְּאֲשֶׁר שָׁאֲבִי הַמֶּלֶךְ נִזְרַק מִפִּי דְבוּר הַנִּ"ל,
וְכָאן, הַמָּקוֹם הַזֶּה, הוּא 'לֹא טוֹב'.

וְסִפֵּר לָהּ, שֶׁאָבִיָּהּ מִצְטַעֵר מְאֹד וְשֶׁהוּא
מִבְקָשָׁה כֶּמָּה שָׁנִים. וְשָׁאל אוֹתָהּ: אֵיךְ אֲנִי
יָכוֹל לְהוֹצִיא אוֹתְךָ? וְאָמְרָה לוֹ שֶׁאֵי־אֶפְשֶׁר
לָךְ לְהוֹצִיא אוֹתִי כִּי אִם כְּשֶׁתְּהִיָּה בּוֹחֵר לָךְ
מָקוֹם וְתִהְיֶה יוֹשֵׁב שָׁם שָׁנָה אַחַת,

וְכָל הַשָּׁנָה תִּתְגַּעְגַּע אַחֲרֵי לְהוֹצִיא אוֹתִי,
וּבְכָל זְמַן שֶׁיְהִיָּה לָךְ פְּנָאִי, תִּהְיֶה רַק מִתְגַּעְגַּע
וּמִבְקָשׁ וּמִצִּפָּה לְהוֹצִיא אוֹתִי וְתִהְיֶה מִתְעַנָּה,
וּבַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן מִהַשָּׁנָה תִּהְיֶה מִתְעַנָּה וְלֹא
תִישֵׁן כָּל הַמַּעַת לַעַת.

וְהִלֵּךְ וַעֲשֶׂה כֵן. וּבִסוּף הַשָּׁנָה בַּיּוֹם
הָאֲחֵרוֹן הִיָּה מִתְעַנָּה, וְלֹא הִיָּה יֹשֵׁן וְעַמַּד

וְהִלֵּךְ לְשֵׁם. וְהִיָּה רוֹאֵה אֵילָן, וְעָלְיוֹ גְדָלִים
תְּפוּחִים נְאִים מְאֹד. וְהִיָּה מִתְאוּוָה לְעֵינָיו
מְאֹד, וְעַמַּד וְאָכַל מִשָּׂם,

וְתִכְרַף שֶׁאָכַל הַתְּפוּחִים, נִפְּל וַחֲטָפוּ שָׁנָה, וְהִיָּה
יֹשֵׁן זְמַן מְרֻבָּה מְאֹד. וְהִיָּה הַמְּשַׁרֵּת מְנַעֵר
אוֹתוֹ, וְלֹא הִיָּה נֶעוּר כָּלֵל.

אַחֲר־כֵּן הִקְיִץ מִשְׁנָתוֹ וְשָׁאל לְהַמְּשַׁרֵּת: הֵיכָן
אֲנִי בְּעוֹלָם?

וְסִפֵּר לוֹ הַמַּעֲשֶׂה. (הַיְנוּ הַמְּשַׁרֵּת סִפֵּר לַהֲשִׁנִּי
לְמֶלֶךְ הַמַּעֲשֶׂה וְאָמַר לוֹ) שֶׁאֵתָה יֹשֵׁן זְמַן מְרֻבָּה
מְאֹד זֶה כֶּמָּה שָׁנִים, וְאֲנִי הִיְיִתִי מִתְפַּרְנֵס
מִהַפְּרוֹת. וְהִיָּה מִצְעֵר עֲצָמוֹ מְאֹד.

וְהִלֵּךְ לְשֵׁם וּמִצָּא אוֹתָהּ. וְהִיְתָה מִצְטַעֵרֶת
לְפָנָיו מְאֹד, כִּי אֵלוּ בָּאת בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם, הִיְיִת
מוֹצִיא אוֹתִי מִכָּאן, וּבְשִׁבִיל יוֹם אֶחָד אֲבַדְתָּ.

אֲמַנֵּם שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל הוּא דָּבָר קָשֶׁה מְאֹד,
בְּפָרֵט בַּיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, אֲזַי מִתְגַּבֵּר הַיִּצָּר הָרַע
מְאֹד. (הַיְנוּ שֶׁהַבַּת מֶלֶךְ אָמְרָה לוֹ, שֶׁעַתָּה תִּקַּל עָלָיו
הָאֲזִהָרָה וְלֹא יְהִיָּה מְזִהָר שֶׁלֹּא לֶאֱכֹל, כִּי הוּא דָּבָר קָשֶׁה
לְעַמַּד בּוֹ וְכו') בִּכְּן תָּשׁוּב לְבַחֵר לָךְ מָקוֹם, וְתִשָּׁב
גַּם־כֵּן שָׁנָה, כַּנִּ"ל,

וּבַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן תִּהְיֶה רִשְׁאֵי לֶאֱכֹל, רַק
שֶׁלֹּא תִישֵׁן וְלֹא תִשְׁתָּה יַיִן כִּדִּי שֶׁלֹּא תִישֵׁן, כִּי
הָעֵקֶר הוּא הַשָּׁנָה. וְהִלֵּךְ וַעֲשֶׂה כֵן.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה א - די פארלוירענע בת-מלך - דערציילט דורך רבינו נחמן מברסלב זיע"א איבערגעארבעט דורך "מכון שנים קדמוניות" - לויטן היינטיגן אידיש - אן צו פארענדערן דעם רבי'נס לשון / פונקטליך איבערגעקוקט פונעם ערשטן דרוק שנת תקע"ו פון רבי נתן זיע"א, און פונעם צווייטן דרוק שנת תר"י פון זיין תלמיד רבי נחמן מטולטשין ז"ל / די איינגערינגעלע ווערטער (זענען ערקלערונגען פון רבי נתן זיע"א / די איינגעקעסטלע ווערטער [זענען ערקלערונגען פונעם 'ספורי מעשיות' בלשון הקודש, אדער אייגענע ערקלערונגען [פאר באמערקונגען: 7631800@gmail.com]

מְשֵׁרֵת, מֵיט א פֶּעֶרֶד, און גַּעלֵט אויף הוצאות!

און [ער] איז געגאנגען זי זוכן! - האט ער זי [איר] זייער געזוכט, זייער א לאנגע צייט - ביז ער האט זי געפונען!

פֶּרַק ב - דער 'שני-למלכות' טרעפט איר אין א 'שלאס', אין די 'נישט-גוטער' פלאץ

[אות א] (היינט דערציילט ער, 'וויאזוי' ער האט זי געזוכט, 'ביז' ער האט זי געפונען): איז ער געגאנגען [אהין און אהער] א לאנגע צייט! - און אין 'מדבריות', און אין 'פעלדער', און אין 'וועלדער'! - און האט זי געזוכט זייער א לאנגע צייט!

איז ער געגאנגען אין דער 'מדבר', און האט געזעהן א 'וועג פון דער זייט'! - האט ער זיך מיישב געווען: "באשר [אזוי-ווי] איך גיי 'אזוי א [אין] לאנגע צייט' אין דער 'מדבר', און [איר] קען זי נישט געפונען - לאס-איך [לאמיר] גיין אויף דעם [דאזיגן זייטיגן] וועג! טאמער וועל איך קומען צו א 'ישוב'! - איז ער געגאנגען א 'לאנגע צייט'!

[אות ב] דערנאך האט ער געזעהן: א 'שלאס' [פעסטונג]! און אסאך 'חיילות' [זעלנער] שטייען ארום [צו באוואכן]! - און דער 'שלאס' איז געווען זייער שיין! און די 'חיילות' זענען ארומגעשטאנען פסדר זייער פיין!

פֶּרַק א - די 'בת-מלך' ווערט פארלוירן, און איר טאטע דער 'מלך', איז זיך זייער מצער

[אות א] [רבינו ז"ל האט זיך אנגערופן]: אין 'וועג' האב איך דערציילט א מעשה - וואס 'ווער' עס האט זי געהערט, האט געהאט א 'הרהור-תשובה'! - און דאס איז די מעשה:

איינמאל איז געווען א 'מלך'! - דער 'מלך' האט געהאט זעקס זוהן' און 'איין טאכטער'! - [און] די [דאזיגע] 'טאכטער' איז ביי אים זייער חשוב געווען [אין זיינע אויגן]! - און ער האט זי זייער 'מחבב' געווען (פֿלומר: געליבט)! - און האט זיך מיט איהר זייער 'משעשע' געווען [געטשאטשקעט]!

אמאל איז ער מיט איר געווען אינאיינעם אין 'עפעס א טאג'! - און איז אויף איר ברוגז געווארן! - האט זיך אים ארוסגעכאפט א ווארט: "דער 'נישט-גוטער', זאל דיך אוועקנעמען!"

'ביינאכט' איז זי געגאנגען אין איר 'חדר' [צימער] אריין! - [און] 'אינדערפרי' האט מען נישט געוואוסט וואו זי איז! - האט זיך דער 'פאטער' (דהיינו: דער 'מלך'), זייער מצער געווען! - און איז געגאנגען זי זוכן אהין און אהער!

[אות ב] איז אויפגעשטאנען דער 'שני-למלכות', מחמת [ווייל] ער האט געזעהן [א] דער 'מלך' האט גרויס צער! - און האט געבעטן: "איז מען זאל אים געבן א

הָאָט עֵר מוֹרָא גֵעְהאַט פֿאַר די 'חַיִּילוֹת':
"טאַמער וועלן זיי אים נישט לאַזן
אַרײַנגיין"?! - האָט ער זיך מײַשב
געווען: "איך וועל מיך פֿרוּבן"!

און האָט איבערגעלאָזט דאָס 'פֿערד', און
איז געגאַנגען צום 'שלאָס'! - האָט מען
אים געלאָזט, און מען האָט אים גאַרנישט
מעכב געווען [נישט צוריקגעהאַלטן]! - און ער
איז געגאַנגען פון איין חדר [צימער] צום
אַנדערן, און מען האָט אים נישט
געווערט [נישט צוריקגעהאַלטן]!

איז ער געקומען צו אַ פֿאַלאַץ! - האָט
ער געזעהן: "ווּי דער 'מלך' זיצט דארט
אין אַ [מיט אַ] 'קרױן'! - און אַסאַך 'חַיִּילוֹת'
[זעלנער] שטייען [דאַרט] אַרום אים [צו
באַוואַכן]! - און אַסאַך שפּילן אויף פֿלים
פֿאַר אים! - און עס איז דארט זייער שיין
און פיין געווען"! - און דער 'מלך', און
קיינער פון זיי, האָט [האַבן] אים גאַרנישט
געפֿרעגט!

און ער האָט דארט געזעהן גוטע
'מאַכלים' [און 'מעדיצין']! - איז ער געגאַנגען
[זיך אָנוועקגעשטעלט], און האָט געזעסן! - און
איז געגאַנגען, און האָט זיך געלייגט אין אַ
ווינקעלע, ער זאל זעהן: "וואָס דאַרטן
וועט זיך טוהן"?!

[אות ג] האָט ער געזעהן: [אַ] דער 'מלך'
האָט געהייסן: "מען זאל ברענגען די
'מלכה"! - איז מען געגאַנגען 'זי' [איר]
ברענגען! - איז דאַרטן געווען אַ גרויסער
'רעש', און אַ גרויסע 'שמחה'! - און די
'קאפּעליעס' האָבן זייער געשפּילט און

געזינגען: "ווייל מען האָט געפֿראַכט
[געפֿרענגט] די 'מלכה"!!

און מען האָט איר געשטעלט אַ 'שטוהל'!
- און מען האָט זי [איר] געזעצט נעבן אים
[נעבן דעם 'מלך']! - און דאָס [די דאזיגע 'מלכה']
איז געווען די [אויבנדערמאָנטע] 'בת־מלך'! -
און 'ער' [דער 'שני־למלכות'] האָט 'זי' [איר]
געזעהן! און [ער] האָט 'זי' [איר] דערקענט!

[אות ד] נאָכדעם האָט די 'מלכה' אַ קוק
געטאן, און האָט געזעהן: "איינער ליגט
אין אַ ווינקעלע"! - האָט זי אים
דערקענט! - איז זי אויפֿגעשטאַנען פון
דער 'שטוהל', און איז צו אים געגאַנגען,
און האָט אים אָנגערירט! - און האָט אים
געפֿרעגט: "קענסטו מיך"?! - האָט ער
איר געענטפֿערט: "יאַ איך קען דיר, דו
ביזט די 'בת־מלך' וואָס איז פֿאַרפֿאלן
געוואָרן"!

האָט ער זי [איר] געפֿרעגט: "ווי [וויאַזוי]
קומסטו אַהער"?! - האָט זי אים
געענטפֿערט: "ווייל דעם 'טאָטן' האָט
זיך אים אַרויסגעכאַפט דאָס [אויבנדערמאָנטע]
וואָרט [היינו: "אַז דער 'נישט־גוטער' זאל דיר
נעמען"]! און 'דא', איז דאָס אָרט [פֿלאַץ]
וואָס איז 'נישט־גוט"!!

האָט ער איר דערציילט: "אַז איר
'פֿאַטער', איז זיך זייער מצער! און [אַ] ער
זוכט זי פֿמה ופֿמה שָׁנים" [אַסאַך יאָרן]!

[אות ה] און [ער] האָט זי [איר] געפֿרעגט:
"וויאַזוי קען איך דיר אַרויסנעמען"?! -
האָט זי אים געענטפֿערט: "דו קענסט
מיך נישט אַרויסנעמען! 'סיידן' [אַר] אַז דו

זאַלסט [אויב דו וועסט] דיר אויסקלויבן א
אַרט [פלאץ]! און [דו] זאַלסט דאָרט זיצן
איין יאהר! - און אַ גאַנץ יאהר, זאַלסטו
'בענקן' נאך מיר: "זאַלסט מיר
ארויסנעמען!"

און ווען דו וועסט האבן צייט, זאַלסטו
רק [נאַר] 'בענקן', און 'וועלן', און 'האפן':
"מיר ארויסצונעמען!" - און זאַלסט
'פאסטן'!

און אין דעם אונטערשטן [לעצטן] טאג פון
דעם יאהר - 1) זאַלסטו 'פאסטן'! - 2)
און זאַלסט נישט 'שלאפן' דעם גאַנצן
מעטלעך!"

[אות ו] איז ער געגאנגען, און האט אזוי
געטאן! - און צום סוף יאהר, דעם
אונטערשטן טאג: האט ער געפאסט! -
און האט [איז] נישט געשלאפן! - און האט
זיך אויפגעהויבן, און איז אהינגעגאנגען
(היינו: צו דער 'בת-מלך' זי ארויסצונעמען)!

האט ער דערזעהן א 'בוים'! און דעם
'בוים' האבן געוואקסן זייער שיינע
עפּל! - האט זיך אים זייער געגלוסט,
און איז געגאנגען, און האט געגעסן פון
זיי!

תיכף ווי ער האט געגעסן דעם 'עפל', איז
ער אנדערגעפאלן, און עס האט אים
אנגעכאפט א 'שלאף'! - און האט [איז]
געשלאפן זייער א לאנגע צייט! - האט
דער 'משרת' אים געוועקט! און ער האט
אים נישט געקענט דערוועקן!

[אות ז] דערנאך האט ער זיך
אויפגעכאפט פון דעם 'שלאף'! - פרעגט

ער דעם 'משרת': "וואו בין איך אין דער
וועלט"?! - האט ער אים דערציילט די
גאַנצע מעשה: " [א] דו שלאפסט שוין
זייער א לאנגע צייט, עס איז שוין פמה
שנים [אסאך יאהרן] אז דו שלאפסט! - און
איך האב מיר מפרנס געווען [געשפייזט] פון
די פירות!"

האט ער זיך זייער מצער געווען! - און
איז אהינגעגאנגען [צום אויבנדערמאנטן
'פלאץ']! און האט זי געפונען דאָרט (היינו:
די 'בת-מלך')!

האט זי זיך פאר אים זייער געקלאגט, און
זייער זיך מצער געווען: "פון [צוליב] איין
טאג וועגן, האסטו אנגעווארן [דערלייגט]!
(כלומר: איבערדעם וואס דו האסט זיך נישט געקענט
איינהאלטן איין טאג, און האסט געגעסן דעם עפל,
איבערדעם האסטו אנגעווארן!) ווארן [ווייל] דו
זאַלסט געווען קומען אין דעם טאג,
וואלסטו מיר ארויסגענומען!"

לושמיר [אבער] נישט צו 'עסן', איז זייער א
שווערע זאך, בפרט דעם אונטערשטן
טאג, דעמאלט איז זיך דער 'יצר-הרע'
זייער מתגבר!

עליבן [דעריבער] זאַלסטו דיר ווידער
אויסקלויבן א אָרט! און זאַלסט ווידער
זיצן דאָרט איין יאהר! - און אין דעם
אונטערשטן טאג, זאַלסטו שוין מעגן
'עסן'! - נאר זאַלסט נישט 'שלאפן'! - און
זאַלסט קיין 'וויין' נישט טרינקען, פּדי דו
זאַלסט נישט 'שלאפן'! - ווארן [ווייל] דער
עיקר איז דער 'שלאף'!"

איז ער געגאנגען, און האט אזוי געטאן!

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס מעשיות

מבחן בסיפורי מעשיות

מעשה א' - מאבידת בת מלך (1)

- י. מה אמרה הבת מלך לשני למלכות איך הוא יכול להוציאה משם?
 - כשתבחר מקום ותישב שם שבוע ותתגעגע אלי ותהיה מתענה
 - כשתבחר מקום ותישב שם חודש ותתגעגע אלי ותהיה מתענה
 - כשתבחר מקום ותישב שם שנה ותתגעגע אלי ותהיה מתענה
- יא. מה אמרה לו הבת מלך שהוא יעשה ביום האחרון?
 - תהיה מתענה
 - לא תישן כל המעט לעת
 - שתי התשובות נכונות
- יב. מה עשה השני למלכות ביום האחרון של השנה?
 - טעם מהיין וישן זמן רב
 - אכל מהתפוחים וישן קצת זמן
 - אכל מהתפוחים וישן זמן מרובה
- יג. כמה זמן ישן השני למלכות?
 - זמן קצר (כמה לילות)
 - זמן מועט (לילה אחד)
 - זמן מרובה מאוד (כמה שנים)
- יד. איך התעורר השני למלכות?
 - המשרת העיר אותו והתעורר מיד
 - המשרת העיר אותו ולא נעור כלל, רק אח"כ התעורר
 - הוא התעורר מיד לבד
- טו. מה אמר השני למלכות כשהקיץ משנתו?
 - למה אכלתי התפוחים
 - למה ישנתי זמן רב
 - היכן אני בעולם
- טז. ממה התפרנס המשרת בזמן שהשני למלכות ישן?
 - מהפירות
 - מהמעין מים
 - שתי התשובות נכונות
- יז. מה אמרה הבת מלך לשני למלכות שיעשה ביום האחרון אחרי שהתעורר מהשינה?
 - לא תישן ואל תשתה יין כדי שלא תישן
 - לא תישן ואל תאכל כדי שלא תירדם
 - לא תישן

- א. מתי סיפר רבינו הסיפור של אבידת בת מלך?
 - קיץ תקס"ה
 - קיץ תקס"ו
 - חורף תקס"ז
- ב. מה אמר רבינו לפני שסיפר המעשה של אבידת בת מלך?
 - בדרך ספרתי מעשה
 - שכל מי שהיה שומעה היה לו הרהור תשובה
 - שתי התשובות נכונות
- ג. כמה בנים וכמה בנות היה למלך?
 - ששה בנים ובת אחת
 - ששה בנות ובן אחד
 - שלשה בנים ושלשה בנות
- ד. איזה דבור נזרק מפיו של המלך לבתו?
 - שהטוב יקח אותך
 - שה' יקח אותך
 - שהלא טוב יקח אותך
- ה. מי הלך לבקש את הבת מלך?
 - הבנים של המלך
 - השני למלכות
 - המשרתים של המלך
- ו. האם מצא את הבת מלך?
 - לא
 - כן, מיד
 - כן, אחר שבקשה זמן מרובה מאוד
- ז. איך היה נראה המבצר שראה השני למלכות?
 - נאה ומתוקן
 - מסודר עם החיילות
 - שתי התשובות נכונות
- ח. האם השני למלכות אכל מהמאכלים שהיה במבצר?
 - כן
 - לא
 - רק שתה
- ט. מה אמרה הבת מלכה על המבצר הנ"ל?
 - שהמקום הזה הוא טוב
 - שהמקום הזה הוא לא טוב
 - הבת מלכה לא דברה על זה

ובסוף הוציאה - בהצלחה גדולה

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: "ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

נאמען _____
 טעלפון _____
 שטאט _____

דעם רבינ'ס מעשיות

בחינה אויף סיפורי מעשיות די ערשטע מעשה פון די פארלירענע בת מלך (1)

י. וואס האט זי אים געזאגט צו טוהן כדי איר צו ארויסנעמען?

- ער זאל זיך אויסקלייבן א פלאץ און זיצן דארטן א וואך און בענקען, וועלן, און האפן, איר ארויסצונעמען
- ער זאל זיך אויסקלייבן א פלאץ און זיצן דארטן א חודש און בענקען, וועלן, און האפן, איר ארויסצונעמען
- ער זאל זיך אויסקלייבן א פלאץ און זיצן דארטן א יאר און בענקען, וועלן, און האפן, איר ארויסצונעמען

יא. און וואס זאל ער טוהן דעם אונטערשטן (לעצטן) טאג?

- פאסטן
- נישט שלאפן
- ביידע תשובות זענען ריכטיג

יב. וואס האט ער געטון די לעצטע טאג?

- פארזוכט פון די וויין
- געגעסן פון די עפל
- געפאסט א גאנצן טאג

יג. וויפיל צייט איז ער געשלאפן?

- איין נאכט
- אפאר טעג
- זייער א לאנגע צייט - כמה שנים

יד. וויאזוי האט ער זיך אויפגעוועקט?

- דער משרת האט אים געוועקט און ער האט זיך גלייך אויפגעוועקט
- דער משרת האט אים געוועקט און ער האט זיך נישט אויפגעוועקט דערנאך האט ער זיך אויגעכאפט
- ער האט זיך גלייך אליין אויפגעוועקט

טו. וואס האט ער געזאגט ווען ער האט זיך אויפגעכאפט?

- פארוואס האב איך געגעסן פון די עפל
- פארוואס בין איך געשלאפן אזויפיל צייט
- וואו בין איך אין דער וועלט

טז. פון וואס האט זיך דער משרת געשפיזט ווילאנג דער שני למלכות איז געשלאפן?

- פון די פרוכט
- פון א קוואל וואסער
- ביידע תשובות זענען ריכטיג

ז. נאך וואס דער שני למלכות איז געשלאפן, וואס האט זי אים געזאגט צו טוהן אין דעם אונטערשטען (לעצטן) טאג?

- נישט שלאפן און נישט טרונקען וויין
- נישט שלאפן און נישט עסן
- נישט שלאפן

א. ווען האט דער רבי דערציילט די מעשה פון די פארלירענע בת מלך? (חיי מוהר"ן נ"ט - י"מ מוהר"ת י"א)

- זומער תקס"ה
- זומער תקס"ו
- ווינטער תקס"ו

ב. וואס האט דער רבי געזאגט פאר'ן דערציילן די מעשה?

- אויפ'ן וועג האב איך דערציילט א מעשה
- ווער עס האט זי געהערט האט געהאט א הרהור תשובה
- ביידע תשובות זענען ריכטיג

ג. וויפיל זעהן און וויפיל טעכטער האט דער מלך געהאט?

- זעקס זעהן און איין טאכטער
- זעקס טעכטער און איין זעהן
- דריי זעהן און דריי טעכטער

ד. וואס איז די ווארט וואס האט זיך ארויס געכאפט פון מלך?

- אז דער גוטער זאל דיר נעמען
- אז דער באשעפער זאל דיר נעמען
- אז דער נישט גוטער זאל דיר נעמען

ה. ווער איז געגאנגען זוכן די בת מלך?

- דער זעהן פון מלך
- דער שני למלכות
- די משרתים פון מלך

ו. האט ער זי געפונען?

- ניין
- יא, גלייך
- יא, נאכן זוכן זייער א לאנגע צייט

ז. וויאזוי איז געווען די שלאס (פאלאץ) וואס ער האט געזעהן?

- זייער שיין
- די מיליטער זענען ארום געשטאנען זייער פיין
- ביידע תשובות זענען ריכטיג

ח. האט דער שני למלכות געגעסן פון די עסן פון שלאס (פאלאץ)?

- יא
- ניין
- נאר געטרונקען

ט. וואס האט זי געזאגט אויף די פאלאץ?

- אז ס'איז א גוטע פלאץ
- אז דא איז די פלאץ וואס איז נישט גוט
- זי האט גארנישט געזאגט

און צום סוף האט ער זי ארויס גענומען - מיט פיל הצלחה

די סיפורי מעשיות וואס דער הייליגער רבי האט דערציילט זענען קודש קדשים, זיין כוונה איז געווען אונז צו אויפוועקן פון טיפן שלאף, אזוי ווי דער רבי האט געזאגט אז "די סיפורי מעשיות זענען מסוגל צו אויפוועקן פון שלאף."

דער הייליגער רבי האט געזאגט אז אין יעדע ווארט פון די הייליגע מעשיות זענען באהאלטן סודות התורה, און אפילו א פשוטער מענטש וואס וועט עס לערנען, קען ארויס נעמען פון דעם מוסר און התעוררות צו השם יתברך.